

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

118. An Inquisitores possint privare filios Hæreticorum beneficiis obtentis ante illorum hæresim? Et an pœnæ supradictæ in superioribus Resolutionibus habeant locum etiam in filiis illegitimis, ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

RESOL. CXVIII.

An Inquisitores possint punire filios hereticorum beneficiis obientis ante illorum hæresim?
Et an pœna supradictæ in superioribus Resolutionibus habeant locum etiam in filiis illegitimis, spurciis, vel adoptivis? Ex p. 4. tr. 8. Ref. 76.

§. 1. **A**ffirmativè respondet Tabiena *ver. heret. n. 6.* Guttierrez in *qq. canon. lib. 2. cap. ult. n. 38.* & Castaldus *tract. de Imper. q. 118. n. 13.* Graffius in *decis. lib. 2. cap. 11. num. 11.* Geminianus in *cap. ut commissi. §. privandi. de heret. in 6. n. 4.* & ibi Domin. n. 4. Io. Monachus ante n. 1. Francus in *cap. felicit. n. 6. de panis in 6.* Flamin. *de resignat. benef. lib. 3. q. 1. n. 34.* Peregrin. *de iure fisci lib. 3. tit. 10. n. 2.* Garzias de *benef. tom. 1. part. 11. cap. 10. n. 72. & seq.* Decianus in *tract. crim. lib. 5. c. 20. n. 5. & cap. 45. n. 6.* Gundissalvus de *heret. q. 23. n. 2.* & alij penes ipsos. Vnde Inquisitores proferunt sententiam condemnantem hæreticos, & eorum filios, & efficientem eos inhabiles ad habendum, tenendum, & possidendum dignitates, beneficia, & officia, tam Ecclesiastica quàm secularia, quæ verba, ut patet, aptè quidem comprehendunt tam beneficia obtinenda, quam obtenta.

2. Verùm contraria sententia est communis nempe Clericos privari, ob hæresim parentum ipso iure beneficiis obientis, postquam eorum parentes in hæresim incidierunt, non autem beneficiis acquisitis ante illorum hæresim; & ita tenet Zecchius in *sum. tom. 1. tit. de fide. cap. 11. n. 16.* Paramus de *orig. Inquis. lib. 3. q. 8. n. 203. & seq.* Toletus *lib. 1. cap. 63. num. 4.* Ledelma in *summa tom. 2. tract. 1. cap. 6. concl. 17. diff. 2.* Azor. *tom. 1. lib. 8. cap. 13. q. 8.* Suarez de *fide disp. 24. sect. 3. num. 5.* Clarus *lib. 5. §. heresis. n. 6.* Otolora de *nobil. p. 4. cap. 9. n. 9.* Hojeda de *incompatib. benef. cap. 13. n. 100.* Simanca in *catol. instit. tit. 29. n. 20. & in encir. tit. 63. num. 9.* Surdus *conf. 385. n. 5.* & ita determinasse Clem. VIII. consultis Cardinalibus S. Officij testatur Anton. Ricciulli. *de iure personarum. lib. 5. c. 19. in fine.* Et ratio est, quia nullo iure habetur eos privari beneficiis obientis ante parentum hæresim: ergo hæc pœna sine textu expresso non est imponenda.

3. Ad sententiam verò, quam ferunt Inquisitores, respondeo illos in condemnandis hæreticis uti ea formula ordinaria, in qua nihil certi de hoc est statutum, nec voluerunt definire. Vnde remanet discutienda disputatio à Theologis & Iurisperitis.

4. Vide etiam circa præsentem questionem Ioan. Rojas *singul. 24. & singul. 66. n. 3.* Rebuffum in *praxi de modis amittenda beneficia. n. 25.* Repertor. *Inquisit. ver. filij vers. nunc queritur.* Majolum de *irregul. lib. 5. c. 47. n. 6.* Azevedum in *recopil. lib. 8. tit. 3. leg. 1. n. 204.* Covarr. *lib. 2. var. cap. 8. n. 4.* Pegnam in *direct. part. 4. comment. 163.*

5. Notandum est etiam hic obiter quodd non exigitur sententia condemnans parentes hæreticos, ut filij ac nepotes incurrant pœnas irregularitatis & inhabilitatis ad beneficia, sed satis est, si vel per evidentiam facti, vel per propriam confessionem parentum in iudicio constet parentes fuisse hæreticos, vel fautores, defensores, aut receptores hæreticorum. Et ita docet Sanctarell. de *heresi cap. 34. dub. 2. n. 13.* Suarez de *conf. disp. 43. sect. 3. n. 2.* Saytus de *conf. lib. 6. cap. 10. numer. 40.* Sanchez in *summa tom. 1. lib. 2. cap. 27. n. 28.* & alij.

6. Nota etiam quodd pœna supradictæ in superioribus resolutionibus habent locum etiam in filiis illegitimis & spurciis, ut docet Surdus *conf. 386. n. 6.* Io. Andreas in *cap. statutum. de heret. in 6. n. 4.* Ancharam. Tom. V.

n. 2. Francus n. 4. Geminianus n. 4. Snar. *loc. cit. n. 11.* Menochius de *presumpt. lib. 5. presump. 33. num. 11.* Graffius in *decis. lib. 2. cap. 11. n. 19.* & Ricciullus de *iure personar. &c. lib. 5. cap. 30.* ubi disputat quid dicendum de filiis adoptivis.

RESOL. CXIX.

An Inquisitores teneantur dare filiis hæreticorum ex bonis confiscatis dotes, vel alia alimenta? Ex part. 4. tr. 8. Ref. 45.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam tenet Torreblan. de *Sup. hoc in magia lib. 3. c. 11. n. 46. & 47.* Surd. *conf. 386. n. 8.* Plotus inter *confilia criminalia.* Ziletti *lib. 1. conf. 1. 30. n. 83.* Socinus *lib. 1. conf. 30. n. 3.* & alij.

2. Verùm negativam opinionem docet Gabriel Quemada in *qq. fiscalib. q. 24. n. 12.* & Sanchez in *sum. tom. 1. lib. 2. cap. 16. n. 26.* ubi sic ait: Quando ob hæresim publicantur bona alicujus, non tenetur fiscus filios alere, sed omnia prorsus parentum bona publicantur, nullis alimentis reservatis, quod quidem ob hujus criminis atrocitatem iustissime fit. Nam etsi parentes adstringantur iure naturali ad filios alendos, non ob id impeditur quin illis integrum sit bona omnia hypothecæ alicui subijcere per contractum, ac sæpè à creditoribus omnia usantur, non deductis filiorum alimentis: ergo à fortiori id poterunt per delictum, prior enim obligatio ex propria parentum voluntate oritur, posterior verò ex legis præcepto, ob bonum commune, ut tam atrocis supplicij timore arceantur parentes ab hoc delicto patrandò. Ita Sanchez, & ante illum Doctores, quos ad facietatem adducit Antonius Ricciullus *tr. de iure personar. lib. 5. cap. 40. n. 1.* qui optimè hanc questionem pertractat, ad illud & non pigebit.

3. Non reticeam tamen hic adnotare, quod in nostra Hispania circa hoc observatur id, quod præcipitur in *Instruct. Hispal. quam affert Gabriel Quemada in qq. fiscalib. q. 24. n. 11.* ubi sic habetur: [Si de los hereses quedaren algunos hijos o hijas de menor edad, que no sean casados los Inquisidores provean y den orden que los dichos huérfanos sean engomendados à personas honestas, y Christianos viejos Catholicos, & à personas Religiosas que los crien y sostengan.] Sic ibi. Vnde Pegna in *direct. Inquis. part. 2. comment. 9.* ita asserit, Inquisitores pueris, & puellis hæreticorum damnatorum providebunt ex misericordia, ita ut rationem habeant sexus, & ætatis, nam masculos jam corpore validos alicui arti mechanice jubeant adduci; feminas aliquibus honestis matronis assignabunt, ut eis famulentur, & ab eis in fide instruantur, cæteris quibus per ætatem, aut incommodam valedudinem laborare non licet, tenuia alimenta ex paternis bonis ex sola misericordia subministrabunt. Ita Pegna, & ante illum Simanca in *Catol. instit. tit. 29. num. 12.*

RESOL. CXX.

An per fscum, & Inquisitores possint publicari bona Majoratus, & fideicommissi hæreticorum?
Et an durante vita possessoris, commoditates fructuum pertineant ad fscum, vel ad sequentes vocatos?
Et an veniat in confiscatione Majoratus, quando illius Inquisitor deliquit? Ex p. 4. tr. 8. Ref. 60.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam docet Azor. *tom. 1. lib. 8. cap. 12. quæst. 13.* & Simanca in *catol. instit. tit. 13. a num. 152. usque ad num. 273.* Verùm adversus illos contrariam opinionem novissime docet Q9 2 Ferdinandus